

AKTUÁLNÍ NÁVRH NOVELY UPRAVUJÍCÍ VEŘEJNÉ OPATROVNICTVÍ

Adam Hexner

Ministerstvo spravedlnosti

Benešov

24. září 2024

HISTORICKÝ VÝVOJ

- Návrh byl připravován a předkládán již v historii

2016

- Návrh se nestihl projednat v Poslanecké sněmovně

2018

- Nedostatek dohody na politické úrovni
- Návrh nebyl ani projednán vládou

2024

- Podoba návrhu věcně odpovídá verzi předložené vládě v roce 2018
- Důvody předložení stále trvají
- 15.7. 2024 návrh předložen PSP ([ST č. 755](#))

OBSAH NÁVRHU

- Změna **občanského zákoníku** (a zákona o zvláštních řízeních soudních)
 - Flexibilnější určování veřejného opatrovníka (§ 471 odst. 3 a 4 OZ)
- Změna **zákona o obcích** (a zákona o hl. m. Praze)
 - Využití veřejnoprávní smlouvy, vedení statistik
- Změna **kompetenčního zákona**
 - Určení ústředního správního orgánu

CÍLE V RÁMCI ZMĚNY OZ

- Stávající úprava je v určitých ohledech rigidní a neposkytuje dostatečné nástroje pro efektivní výkon VO
- Možnost **přenosu výkonu VO prostřednictvím veřejnoprávní smlouvy**
 - Možnost zejména pro menší obce, pro které je agenda VO často zatěžující
- Možnost **jmenovat VO jinou vhodnou obec, není-li primárně místně příslušná obec schopna funkci vykonávat řádně**
 - Soud bude moci reagovat na situace, kdy obec příslušná dle bydliště z jakéhokoli důvodu svou úlohu nezvládá

VEŘEJNÝ OPATROVNÍK DLE NOVELY

Dvě situace

Obec již
je VO

Obec zatím
není VO

OBEC NENÍ VO

VEŘEJNÝ OPATROVNÍK DLE NOVELY

Má obec bydliště uzavřenu VPS na výkon VO?

NE

Soud jmenuje VO obec dle bydliště

ANO

Soud jmenuje obec dle VPS

Při úmrtí soukromého opatrovníka ze zákona VO přejde na obec dle VPS

POSTUP PŘI JMENOVÁNÍ VO

- Soud by měl ověřit, zda obec bydliště není stranou VPS na agendu veřejného opatrovnictví (příp. zda krajský úřad obci agendu neodebral pomocí tzv. sankčního přenosu)
 - **Rejstřík převodů agend orgánů veřejné moci**
 - Tento postup by měl být zakotven vnitřním kancelářským řádem pro soudy
- Novelou obecního zřízení se současně zavádí informační povinnost obce, informovat soud/opatrovance o záměru uzavřít VPS / jejím uzavření / změně / vypovězení

OBEC JE VO

POSTUP PŘI PŘENOSU VO ZE ZÁKONA

- Přenos funkce veřejného opatrovníka nepředstavuje změnu či zásah do soudního rozhodnutí
- Soud nevydává nové rozhodnutí
- Soud novému VO, na kterého opatrovnictví přejde, vystaví **listinu opatrovníka**
 - Ustanovení § 215q vnitřního a kancelářského řádu pro soud bude doplněno, aby dopadalo i na případy přenosu VO
 - Listinou se může opatrovník prokazovat
- Soud by měl **aktualizovat informace o opatrovnictví v registru evidence obyvatel**

JMENOVÁNÍ JINÉ VHODNÉ OBCE

- **Ve výjimečných případech** může soud jmenovat VO i jinou obec, než tu dle bydliště
- Podmínky:
 1. Je zřejmé, že obec jinak příslušná není schopna výkon funkce opatrovníka plnit řádně
 2. Nepostačí jiná vhodná opatření (např. předkládání častějších a detailnějších zpráv o činnosti, vyhrazení širšího okruhu právních jednání, která budou podléhat souhlasu soudu, popřípadě výzva k odstranění konkrétních nedostatků)
- Řešení např. pro situace konfliktu zájmů
- Při úvahách nad volbou jiné obce by měl soud **ověřit, zda zvažovaná obec nemá VPS**
- Jiná vhodná obec by měla být pro opatrovance **místně dostupná** a zvolena smysluplně s ohledem na jeho situaci
- Soud by měl postupovat **v kooperaci s dotčenými obcemi**, případně na základě informace o situaci podané příslušným krajským úřadem

DĚKUJI ZA POZORNOST

Adam Hexner

ahexner@msp.justice.cz

221 997 284

Ministerstvo spravedlnosti ČR

oddělení civilního práva hmotného legislativního odboru